

Løgtingssetan.

Hátfárligt fall tað fólk, tá ið lögtingsmenninir, Føroya prestar við próstinum á odda, amtmaðurin og aðrir embætismenn á ólavsoke gingu í skráðgongu frá lögtinginum innar í kór. Tráðin! Ein sjónlig hávirðing fyri tingu!

Men henda tradíon var longu áðrenn broytingina av tingsetuni við at verða broytt. Fyri tað fyrsta mottu ikki allir lögtingsmenninir í skráðgonguni; og tað var bara eitt sleg av prestum og embætismönnum, ið hildu tradíonina. Harnæst vóru mong hildin burturi av vitanini um, at kirkjan bert rúmaði einum lítlum brotsparti av ólavsokefólkinum — tað sama kundi sigast viðvíkjandi yvirveranini tá ið lögtingið varð sett ólavsokeudag — flestu ólavsokegestirnir máttu standa uttanfyri.

So státt var tað ein slóknandi tradíon, ið varð avtíkin við lógini um vetrarsetu — men kortini kenst tað mangum sum ein saknur, kenst eins og ein søguligur tráður er slitin. Kendslivið er so undarligt ofta treytað av heilt óðrum lógum enn teim økonomisku, hvar ið vanligu kunnu nýtast fortøkni mínus og pluss, negativt og positivt, teljandi við ella frá — í krónum.

Men lívið hevur ongatið fastan form. Skapið og lyndið og treytir eru stóðugt skiftandi, ævinliga broytandi.

Lívið krevur sít — og lívsins krøv má ein hoyra.

Føroya fiskimenn kendu seg settar til vikis við at hava sum-arsetu. Tá vóru flestir av teim burturi. Ti kom kravið frá teim um vetrasetu.

Men sum okkara skipan er á tingi og mannagongdin er við lögtingsøkum okkara, royndist hin fyrsta vetrasetu illa viðvíkjandi ríkisdagsøkunum. Flestar so gott sum allar, komu at vera so seinar niður, at ministerið og fólkatingið kundu ikki viðgera tær, men máttu goyma tær til næstu ríkisdagssetu. Við teirri núverandi mannagongd seinkast tær føroysku ríkisdagsakirnar so státt eitt ár av vetrasetuni. Hetta fer ikki at bera til, ikki á okkara dogum, tá ið landastýrini megu handla »ekspress«. Her má ein umskipan, so ríkisdagsmál, stórmál sum inntøkumálini seinasta ár, ikki seinkast eitt ár, eitt kostbart ár.

Hvat er mist við at land okkara ikki fekk inntøkulógirnar í ár? Nógv! Kanska nógv meir enn vit duga at meta. Øll tey mál, allar tær sakir og fyrítøk, ið kundu verið framd við hjálp av hesum inntøkum liggja og bíða — og mist er tað, sum við teim kundi gívt landi og fólk.

At fara til tingið! Hetta átti tingið at tikið sær av! o. s. fr. So ljóðar nú manna millum. Henda tala sýnist innast inni eitt álít á tingu, og tað sýnir, at Føroya fólk er við at siggja,

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor:
THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling:

TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

Konfirmasjons- gávan

fæst best og biligest i

Hjalmar Jacobsens Bókahandli.

Telefon 84.

TIP-TOP HARRAKLÆDNASØLA

er verd at vitja, um tygum tørva klæðir. Stórt úrval av klæðningum kom nú við „King“ frá Onglandi. Nógv sleg og litir — eisini til konfirmantar.

Fyrrapartin av oktober fáa vit hóp av yvirfrøkkum, inpregneraðum frakkum og finum oljufrakkum.

Vit hava arbeiðsklæðir, skjúrtur, húgvur, hosur, rakigreiðir; eisini hava vit hitt sera tunna, hvassa rakiblaðið (0,05 mm) og mangt annað.

Málordrar sendast sum vanligt.

Góðar vørur! — Lægstu kontantu prisir!

Telf. 328.

J. O. Reinert.

FØRØSK MARGARINE VITA NR. 1.

er bedst til Bordbrug, Stegning og Bagning.
Fineste Kvalitet. Vitaminiseret.

Tandlæge Kaaber

praktiserer i Klaksvig fra Tirs-
dag den 5. i kort Tid.

kenna og føla, at hitt privata ikki bert ikki orkar at loysa allar vinnuvegauppgávurnar, men tað má eisini í ásanannini av hesum ganga við til at fôrka sínar interessur aftur um landsins, heildarinnar, fólksins.

Og henda tala leggur størri ábyrgd á tingið, enn tað áður hevur haft. Og so ræður um, at fólksins álitis menn ikki svíkja hetta álít og hesa ábyrgd.

Strangar eru tíðirnar, trongar og harðar. Nógv er at broyta. Nógv nýtt er at leggja út í. Vónandi eiga tingflokknir áræði, hugin og arbeiðsevni, ið tørvar er á, um væl skal

spyrjast burtur úr fyri land og fólk.

I hesi vón ynskja vit tingu eydn og handalag til at fáa hitt mesta og besta burtur úr tingstarvinum, ið byrjar 5. oktober í ár.

Hitt almenna eigir undirgrundina.

At hitt almenna eigir at hava í hondum tað, ið samfelagið sum heild hevur brúk fyri, eru nú flestir menn í øllum londum á einum máli um. Hin privati maðurin kann sjálvandi ikki sleppa at bóla yvir møguleikunum, leggja eina deyða hond á teir, ið annars kundu gívið dagligt breyð til hundraðir,

túsundir av menniskjum, ið einki vita sær at bíta og slíta.

Tá ið lýst varð, at hitt almenna, staturin, átti undirgrundina, ráevnini, skuldi ein vænta, at menn, ið fáast við at hugsa og tala um vælferð fjøldarinnar, ikki fóru at skræða klæðini av sær av óði, men tvørturímóti fagna hesum tíðindum.

Kann nakar rættvíst hugsandi Føroyingur siga annað, enn at tað hevur verið ein sonn eydna fyri Føroyar, at so stórir parturin av jørd okkara hevur verið kongs heldur enn privatmanna »spekulasjónarobjekt«? Avgjört ikki!

Um ódrvisi var, hevði sæð illa út fyri tradíonnum, og so høvdu vit ongan jarðareform fingið, eitt hitt stórsta framtakið í føroyskum vinnulívi. Eitt framtak, ið — tá ið tað verður fulltikið — vil merkja eina vend, eina nýggja tíð bæði á ein og annan hátt. Tað eru bert »yvir-eksponeraðir« privatognarber-serkar ella menn, ið ikki skilja viðurskiptini, ella onkur avsnoldraður studentur, sum eru ímóti jarðamskipanini! Heilt í ørvi og burtur úr vón og víli eru hesir »grasjúkumenn«, tá ið teir tala um, at jørdin er farin úr hondum Føroyinganna. Tað er júst tað, ið hon ikki er. Hon er við jarðamskipanini heilt vörðin føroysk ogn, ið Føroyingar stýra og ráða yvir. Ræðið er heilt føroyskt. Triggir Føroyingar í landbrúksráðnum, ið sjálvst ger administrasjónarreglurnar. Búnaðarnevndirnar — tær 10 — eru allar valdar av og settar við Føroyingum. Og jarðagrunnurin er føroysk ogn. Hann er sjálveigandi eins og spari-kassin við sæti í Føroyum. Eitt hvørt sjálveigendi virki ella stovnur hevur »nasjonalitete« eflir, hvar ið sætið er. Hetta er einfalt. Tá ið »grasjúkumenninir« vilja rongja hetta og gera jarðagrunnin útlendskan, so er tað bert eitt domi um, at hin gráa privatmanna ognarsjúkan er gingin teim so til høvdið, at teir ikki duga at siggja sam-felagsliga figgarliga ella nasjonalt men einans sjálvan seg við niður-

lagnum: »vertin á, hvat annar fær,« og um stóðan er tjóðskapar-liga holl ella ikki.

Alla ta jørd, ið staturin átti í Føroyum, hava Føroyingar fingið brúks- og ognarrættin til við 100.000 kr. um árið aftrat í 10 ár! Og aðrar statsinntøkur eru vörðnar føroyskar!

Við statin er lætt hjá tingi og tí almenna í Føroyum at koma til rættis. Okkum verða tí ongar grundir til at gera h... heilt fyri tí, at staturin hevur fingið undirgrundina. Statin kann lög-tingið óivað koma ásamt við at fáa yvirdrigið Føroyum hendan ognarrætt ella ið hvussu er møguligar inntøkur, ið hesin ognarrættur vil geva. Men við hin privata, einstaklingin, ið ofta hugsar seinast um heildina, landið, er ilt at vinna sémdir. Hetta er ein royndur lutur!

So, tað vóru bara smettusøgar!

— Hin nýggi Krossamaðurin vriggjar sær sum ormurin yvir, at »Socialurin« skal hava for-klagað fyri Stauningi og hulkar stórgrátandi og brikslar og hjánk-ar smettutvætti eflir okkum. So bangin er hesin »Krossamaður«, at hann ikki bert ikki torir at gretta eitt orð um, hvor hin ministeriell embætismaðurin er, men hevur hitt óhugnalagsta lippufelli av tankanum um, at hansara »bláðfrælsi í Føroyum« til at smetta, illgita skal verða stedsað — hann veit jú, at tað toli ikki dagsins ljós, neyðar maður. Og hann gerst grønur av óvundasjúku, og hann spyr ein hóp av »tvíum« og »fýum« eflir okkum og kennist grábleikur av, at tað kanska fer at eydnast at fáa ein trolarin aftrat! Vorðið sum bygdamaður!

Endin er eins og byrjanin: surr, burr, ein helsligin hurlu-vasi, ið við 100 % prógvur, at tað einans var ein smettusoga — fyri ikki at siga tað, sum verri er — ið hin nýggi »Krossa-

Sinclair skrivur Roosevelti.

Hin heimsfrægi ríthovundurin Upton Sinclair hevur nýliga sent Roosevelti bandakíkjaforseta bræv, har hann talar um vinnu-loysið í Ameriku. Arbeiðsloysið har yviri er minkað lítið, hóast viðreisingar royndir eru farnar fram. Í hesum brævi nertur Sinclair við sína egnu hugsan um, hvussu arbeiðsloysið skal yvirvinnast.

Hann tekur soleiðis til orða: Kæri harri forsæti!

Tað er nú nærri tí tridja ár-inum, síðan mær vóru veiddar tær sémdir at djølja um tveir klókkutímar hjá tygum í heimi

tygara í Hyde Park, og talaðu vit tá um vandamálið mikla, ið tjóð okkara stríddist við. Eg loyði mær tá at bera fram ætlanir mínar um, hvussu tær ringu umstøður tjóðanna kundu bótast í teimum trimum komandi árum; og nú loyvi eg mær aftur at koma til tygara vegna tann samhuga, eg merkti mær tá.

Líka áðrenn samtala okkara fór fram, var eg vörðin kosin til landsstjórnarnevni demokrata-flokksins í Kaliforniu. Um eina árstíð hevði eg hildið tað fram, at arbeiðsloysið kundi ikki út-rúmast undir núverandi stýris-